

ความอยากคือสังขารซึ่งอยู่ในรากฐานแห่งกรรมของมนุษย์แต่ละคน และความอยากคือเงื่อนโซ่กำหนดชีวิตของมนุษย์จำต้องมุ่งไปสู่ความเสียหายเพื่อใช้เป็นบทเรียนหวนกลับมาปรับวิถีทางโดยที่การชำระล้างความอยากให้เบาบางลงไป หรืออาจกล่าวถึงความอยากของมนุษย์แต่ละคน กำหนดให้ตัวเองจำต้องตกอยู่ในวังวนของกรรมจักรเป็นธรรมชาติ ผู้ที่มากด้วยความอยากจึงมองไม่เห็นความจริงไม่ว่าเรื่องใด ดังนั้นการคิดแก้ไขปัญหาค่าง ๆ บนพื้นฐานความอยากโดยเชื่อว่าน่าจะประสพผลสำเร็จ จึงกลับสร้างปัญหาเพิ่มขึ้น ผู้ที่ละความอยากได้ แต่ไม่ละการนำปฏิบัติในลักษณะ"เคินทวนกระแสน้ำ" อย่างน้อยก็แก้ปัญหาคำตัวเองได้ และหากมีมากขึ้นย่อมแก้ปัญหาลงคมเป็นธรรมชาติ แต่การมุ่งไปสู่ผลสำเร็จได้อย่างแท้จริง คงต้องปลอดจากความรู้สึกว่ามีมากมีน้อย

มนุษย์แต่ละคนที่เกิดมา ย่อมมาพร้อมกับความอยากอย่างเป็นธรรมชาติ เริ่มจากอยากได้อาหารและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมโดยที่ความจริงกำหนดให้จำต้องเกิดมาสู่โลก คงให้โอกาสเพื่อการอยู่รอด ครั้นเมื่อเติบโตยิ่งขึ้น เงื่อนโซ่ที่อยู่ในรากฐานจิตใจย่อมกำหนดให้ต้องทำงาน ประกอบกับธรรมชาติได้มอบกลไกของการเรียนรู้จากจิตวิญญาณซึ่งเป็นสังขารอยู่ในรากฐานตนเองร่วมมาด้วย ถ้ามุ่งมุ่งทำงานโดยที่มิการรักษาสิ่งดังกล่าวไว้ได้อย่างมั่นคง ย่อมมีเหตุมีผลชำระล้างความอยากให้ลดลงไปอย่างเป็นธรรมชาติ ดังคำกล่าวที่ว่า"เกิดมาเพื่อชดใช้กรรม"

หากเติบโตขึ้นแต่กลับมีความอยากเข้าไปแอบแฝงอยู่ในรากฐานมากขึ้นย่อมส่งผลเสียหายทั้งแก่ตนเองและสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น ถ้ารู้จักหวนกลับไปทบทวนย่อมมองเห็นความจริงว่า อยากให้เกิดความมั่นคงก็ยิ่งทำให้ล้มล่อนมากขึ้น อยากร่ำอยากรวยแม้บางรายอาจไปได้ก็เพียงพักเดียวแล้วในที่สุดก็พังไปเอง อยากใหญ่โตและมีอำนาจเหนือคนอื่นในที่สุดก็ต้องตกลงมาจากเจ็บตัวแล้วยังถูกคนซ้ำเติม แม้อยากเป็นประชาธิปไตยในที่สุดก็ต้องหันเข้ามาต่อสู้กันเองระหว่างสองข้างจนทำให้ไม่รู้ว่าประชาธิปไตยมันอยู่ที่ไหนกันแน่ และอยากให้เศรษฐกิจเจริญก้าวหน้าถึงขนาดกล่าวอ้างออกมาบ่อย ๆ ว่า "ถ้าไม่ทันสมัยจะคามชาติอันไม่ทันสมัย" ก็ยังคงอับและถูกต่างชาติใช้กลยุทธ์บีบบังคับโดยซ่อนเร้นมากับรูปแบบซึ่งเรายึดติด ทำให้ต้องเกาะเขาลึกมากยิ่งขึ้น

สอดคล้องกันกับสังขารซึ่งคนรุ่นก่อนเคยพูดไว้ว่า"หมองุ้มคายเพราะงู"หรือ"กรรมย่อมสนองด้วยกรรม"

ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งปรากฏขึ้นในสังคมล้วนคือความจริงทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าใครมองเห็นเป็นโอกาสนำมาพิจารณาหาเหตุและผล ย่อมช่วยให้รากฐานตนเองหยั่งลงลึกซึ่งถึงความจริงยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้เอง แต่ละสิ่งซึ่งปรากฏอยู่ในสังคม แม้บางคนอาจคิดว่าดีหรือไม่ดีก็ตาม หากนำมาคิดโดยถ้อยแนวทางซึ่งมีเหตุมีผลให้เห็นได้ชัด ย่อมช่วยให้ตนเองมีโอกาสเรียนรู้ถึงเหตุและผลลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความดีความเลวเป็นสังขารที่เกิดขึ้นควบคู่กันไปกับโลก และดับไปกับโลกด้วยเช่นกัน ระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ แต่ละคนคงมีหน้าที่นำมาพิจารณาหาเหตุและผลเท่านั้น

ในขณะที่หลายคนกำลังรู้สึกว่ "สภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันกำลังทรุดหนักยิ่งขึ้น" และดูเหมือนว่าความรู้สึกดังกล่าวจะบานปลายออกมาเป็นส่วนใหญ่ มีหลายคนมองออกจากตัวเองออกทั้งมุ่งขึ้นสู่ที่สูง จึงโทษผลจากการคิดการปฏิบัติของกลุ่มผู้บริหารประเทศด้านเดียว แม้ว่าผู้เขียนจะมองที่จุดดังกล่าวแต่ก็อดที่จะหวนกลับมามองที่ตัวเองด้วยไม่ได้ แล้วจึงทำให้พบความจริงว่า "หากเราแต่ละคนยังไม่สนใจที่จะละความคลาหาคงต้องนำตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมสร้างกรรมไว้ให้กับสังคม ไม่ว่ามากหรือน้อย"

เมื่อเช้าวันพฤหัสบดีที่ 8 สิงหาคม 2540 นับเป็นโอกาสที่อีกครั้งหนึ่ง หลังจากพบคำว่า"ถอดเกล้า"ปรากฏอยู่หน้าปกหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง จึงมองเห็นโอกาสที่จะนำมาพิจารณาค้นหาความจริงให้ถึงที่สุดเท่าที่สติปัญญา

ตัวเองที่มีอยู่ เพื่อหวังสั่งสมความรู้และใช้ทำนุบำรุงรากฐานความคิดให้ยิ่งงอกเงยซึ่งยิ่งขึ้นตามเหตุและผล

ในเมื่อ "หลักธรรมคือความจริงที่ไม่มีใครฝันได้" และจากหลักธรรมซึ่งชี้ไว้อย่างชัดเจนว่า "เพราะมีสิ่งนั้น จึงมีสิ่งนี้" หากนำเอาหลักดังกล่าวมาใช้พิจารณา "ประเด็นกอดเก้าอี้" ถ้าเป็นจริงย่อมเกิดจาก "อยากนั่งเก้าอี้" เมื่อได้มีโอกาสนั่งแล้วย่อมต้องกอดเก้าอี้อย่างสอดคล้องกันกับเหตุและผล จึงมีการนำเอาวิถีทางขั้นสูงเก้าอี้มาใช้ เป็นสินค้าซื้อขายกันเช่นธุรกิจ หากคิดแก้ไขโดยหาวิธีซื้อขายเสี่ยงจากใจจริง แต่ละคนน่าจะหวนกลับมามองที่ตัวเองเพื่อพิจารณาละความอยาก จึงจะกล่าวได้อย่างภาคภูมิใจว่า "แก้ไขที่เหตุอย่างแท้จริง"

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ความคิดความไม่คิดเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตนให้ยึดติด คงมีแต่การหยั่งรู้ถึงเหตุและผลเป็นสัง-
กรรมเท่านั้น ชีวิตมนุษย์แต่ละคนที่เกิดมา ย่อมถือการนำปฏิบัติซึ่งถือเอาธรรมจักรที่อยู่ในรากฐานตนเองซึ่งทำ
หน้าที่ทั้งในด้านการเรียนรู้และกำหนดรูปแบบรวมถึงทิศทางกรนำใช้ประโยชน์ โดยถือเหตุและผลบนพื้นฐาน-
ธรรมชาติของแต่ละคน

"ความอยากของมนุษย์เป็นเงื่อนโซ่ทำให้ปิดโอกาสในการเรียนรู้ความจริงซึ่งอยู่ในรากฐานตัวเองด้วย
ตัวเองอย่างปราศจากการรู้สึกได้" ไม่ว่าจะเป็ความอยากเกี่ยวกับเรื่องใดก็ตาม แม้กระทั่งอยากให้สังคมดีขึ้น
นอกจากไม่ช่วยให้บรรลุผลสู่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงแล้ว ยังทำให้จำต้องเดินหลงทางต่อไปอีก จึงคงเข้าไปมี
ส่วนร่วมกระบวนการสร้างปัญหาหนักขึ้นไปอีก ในเมื่อสังกรรมได้ชี้ไว้ว่า "ภายในภาพรวมของทุกสิ่งทุกอย่างย่อม
มีสองด้าน" หากมีความอยากอยู่ในรากฐานจริงย่อมมองทุกสิ่งด้วยทิศทางที่หันหลังให้กับความจริงอย่างสิ้นไม่ได้

บางคนอาจคิดว่า "การปล่อยวาง" คือการไม่ทำอะไรเลยหรือปล่อยให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตาม เรื่อง
ความคิดเช่นนี้ จริง ๆ แล้วทำให้การปล่อยวางไม่ หากเกิดจากความอยากซึ่งแฝงอยู่ในรากฐานตัวเองอีกเช่นกัน
เมื่อไม่ได้สมความอยากจึงปล่อยไปตามเรื่องเพราะท้อถอยหรือไม่ก็ท้อแท้สิ้นหวังซึ่งเป็นผลโดยมีความอยาก เป็น
เหตุ

การปล่อยวางที่มีรากฐานจริง: ควรจะเกิดความรู้สึกซึ่งเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่าง ช่วยให้มีพลังมุ่งมั่นทำงาน
จากอิสรภาพที่มีอยู่ในรากฐานตัวเองอย่างไม่ต้องคอย โดยเหตุที่เข้าใจความจริงได้ว่า "การเติบโตทั้งหลายแม้
วิถีทางซึ่งก้าวขึ้นไปสู่ค้ำคาน ย่อมเป็นไปคามธรรมชาติระหว่างสองด้านโดยไม่ยอมสูญเสียโอกาสจากการมุ่งมั่น
ทำงานด้วยสมาธิบนพื้นฐานความเป็นตัวของตัวเองอย่างเด่นชัดอยู่เสมอ

ในเมื่อชีวิตบุคคลใดบุคคลหนึ่งหาใช่อยู่เพียงลำพังคนเดียวในโลกไม่ ดังนั้นบนพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงซึ่งมี
สังกรรมกำหนดให้ขึ้นไปอยู่สูงเหนือคนอื่น จึงควรเข้าใจความจริงว่าคือเรื่องของคนอื่น สิ่งนี้หรือมิใช่ที่ควรมียู่ใน
คนผู้ซึ่งชีวิตควรได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ใหญ่และควร เป็นคนส่วนใหญ่อย่างมีเหตุผลสอดคล้องกันกับวิถีทางดังกล่าว
แต่ผู้ซึ่งขึ้นไปโดยมีความอยากเป็นเงื่อนโซ่ไม่ว่ามีมากมีน้อย หลังจากนำปฏิบัติย่อมส่งผลทำลายสังคมซึ่งหมายถึง
ทำลายเศรษฐกิจด้วยอย่างปราศจากการรู้ได้

จากหลักธรรมที่ชี้ไว้ว่า "เมื่อมีสิ่งจึงมีสิ่งนั้น" หากมองเห็นความอยากซึ่งเข้าไปแฝงอยู่ในรากฐานคน
ทำให้เกิดภาวะอ่อนแอหรือไม่มีแก่นจริง" แต่อยากให้สังคมดีขึ้นแต่ไม่ปรากฏผลสนองความอยาก จึงเกิดสิ่งซึ่งเห็น
ได้เป็นช่วง ๆ ว่า "ที่แรกก็คิดจะเข้าไปทำดี แต่แล้วก็เปลี่ยนไปทำชั่ว" หรือไม่กี่ "อยากแสดงให้เห็นว่าตนหาความ
ดีเพราะว่าเรื่องอื่น เข้าไปแอบแฝงอยู่ในส่วนที่ลึกซึ่งกว่า" หากสบโอกาสเมื่อใดย่อมฉกฉวยกระทำในสิ่งนั้น ซึ่งคน
ลักษณะนี้ย่อมมีใช้อำนาจเป็นธรรมดา โดยที่สามารถอ่านได้จากแนวความคิดและการปฏิบัติ

เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างเข้าไปสิงสถิตย์อยู่ในรากฐานเป็นธรรมชาติ ย่อมมองเห็นสิ่งซึ่งตนนำปฏิบัติและผลที่ปรา-
กฏสู่สาธารณชนเป็นเรื่องถูกต้องเสมอ และมีแนวโน้ม ปิดกั้นตัวเองจากการรับฟังคนอื่นนอกจาก แสดงออกซึ่งพฤติกรรม
กรรมที่ไม่ยอมรับฟังคนอื่นแม้การท้วงติงเสีย จนกว่าจะเกิดเป็น เรื่องใหญ่โตขึ้นในภายหลังทำให้ต้องเจ็บไปตาม ๆ
กัน ซึ่งบนพื้นฐานธรรมชาติย่อมเกิดขึ้นทั้งสองด้านเป็นสังกรรมที่ปฏิเสธไม่ได้

การสูญเสีย เศรษฐกิจซึ่งถูกปล่อยปละละเลยเรื่อยมาเนื่องจากคนที่เติบโตขึ้นมา แทนที่จะลดความอยาก ให้น้อยลงกลับสูงขึ้น จึงไม่สามารถรักษาความเป็นตัวของตัวเองไว้ได้อย่างมั่นคง หากนำชีวิตไปผูกติดไว้กับผลประโยชน์ซึ่งมีคนอื่นบันดาลให้กระทั่ง เชื่อมโยงไปถึงชนต่างชาติ จึงไม่อาจจะต้องปัดหาอย่างจริงจัง จนกระทั่ง ทำให้สังคมจำต้องหลุดจากรากฐานตัวเองอย่างพินาศสู่สภาพปรกติได้ยาก

ถ้าใครสามารถทวนกลับไปมองสู่อดีตคงจำได้ว่า ในช่วงก่อน ๆ โดยที่ความอยากยังไม่รุนแรงมากนัก มีบางคนกล่าวเตือนสติให้ไฉนเป็นช่วง ๆ ว่า "ขอให้ทุกคนมุ่งทำงานอย่างจริงจัง มีเงินแล้ว เราจะสูญเสียเศรษฐกิจ" โดยเฉพาะเน้นที่คนระดับล่าง หากคนทำงานบนพื้นฐานของความเป็นคน การลงทุนย่อมมุ่งที่ชีวิตกำลังใจมากกว่าการเน้นใช้เงินและวัตถุ ซึ่งโดยธรรมชาติ "คนจะมีขวัญและกำลังใจอย่างเต็มเปี่ยมย่อมขึ้นอยู่กับว่า รากฐานของแต่ละคนมีอิสรภาพมากน้อยแค่ไหน" หากมีจริงย่อมมีความสุขในการทำงานเหนือกว่าการทำเพื่อเรียกร้องเอาเงิน คำนเคี้ยว

เมื่อหิบบกเอาความสำคัญของอิสรภาพภายในรากฐานขึ้นมาพิจารณา หากมองได้สองด้านย่อมพบว่า ความอยากเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญของการพัฒนาให้เกิดอิสรภาพขึ้นภายในรากฐาน ทำให้มองเห็นความจริง ได้อย่างชัดเจนว่า การพัฒนาที่ผ่านมาแล้วทุกเรื่อง เกิดจากความอยากซึ่งแฝงอยู่ในรากฐาน จึงพบว่า ยิ่งทำทำไปก็ยิ่งสูญเสียมากขึ้น แม้จะมีสองด้านแต่ก็เห็นได้ว่า "มีผลเสียมากกว่าผลดี เรื่อยมา"

เพราะการสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองซึ่งมาถึงช่วงวิกฤตหนักมากแล้ว แต่เรายังคืนไม่หลุดจากวงจรเก่า กล่าวคือ "มุ่งวิถีทางแก้ปัญหาด้วยการนำเอาตัวเองไปฝากไว้กับคนอื่น" ซึ่งแน่นอนที่สุด เขาต้องยืนคืออยู่ แล้ว "เสี่ยงยกย่องสรรเสริญจากกลุ่มผลประโยชน์ข้ามชาติ หากใครหลงลม ในอนาคตย่อมต้องทรูคนหนักยิ่งขึ้น ไปอีก เป็นสังกรรม" แม้วันนี้อาจกระเตื้องขึ้นมาได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น"

วิถีทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจได้อย่างจริงจัง ย่อมขึ้นอยู่กับคนระดับล่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ และถือเป็นฐานเศรษฐกิจและวัฒนธรรมอย่างแท้จริง แต่คนส่วนนี้ก็รับกระแสความอยากซึ่งถูกลามลงมาจากด้านบน ลงมาถึงระดับล่าง ๆ อย่างกว้างขวางแล้ว "แม้กระทั่งการมองปัญหา เศรษฐกิจก็มุ่งเน้นไปที่ เงินและวัตถุ แทนที่เน้นที่คนโดยให้ความสำคัญแก่คนระดับล่างและเยาวชน ซึ่งเป็นทั้งพื้นฐานและอนาคตร่วมกัน"

แม้จากนั้นก็ไปก็คงมองเห็นความจริงว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมยังคงมีความอยากสูงขึ้นเรื่อย ๆ กระทั่งอยากที่จะให้สังคมและเศรษฐกิจดีขึ้น และเพราะมีความอยากเป็นเหตุยอมทำให้คนซึ่งควรจะรวมตัวกันและมุ่งมั่นทำงานมากขึ้น โดยที่อีกด้านหนึ่งย่อมพุดน้อยลง แต่จะพบว่ามีการทะเลาะกันทำให้แตกแยกกันเองมากขึ้น ไปอีก อย่างยากที่จะชลดความรุนแรงลงมาได้

แต่ละคนที่ยังคงปล่อยใจให้มีความอยากสูงขึ้นย่อมได้รับผลสะท้อนจากความอยากของคนรุนแรงยิ่งขึ้นด้วย แต่ก็น่าจะมีอีกด้านหนึ่งซึ่งสนใจเรียนรู้เหตุและผลอันเกิดจากความอยากของตน ย่อมช่วยให้เกิดวิถีทางที่ขำระล้างความอยากภายในรากฐานตัวเอง ช่วยให้เห็นความจริงของธรรมชาติได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่นกัน และคนลักษณะนี้ย่อมมีแต่การยอมรับสภาพจากใจจริง จึงไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใด ๆ เป็นธรรมชาติอยู่แล้ว ทำให้ช่วยเป็นหลักทางใจ แก่คนอื่นได้บ้างไม่มากนักน้อย.